

REGERINGEN

Utbildningsdepartementet

Regeringsbeslut

II:2

2015-02-26

U2015/1184/UC

Statskontoret
Box 8110
104 20 Stockholm

Uppdrag att genomföra en översyn av teckenspråkstolkutbildningen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att genomföra en översyn av utbildningen av tolkar för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade och personer med dövblindhet inom folkhögskolan (benämns här teckenspråkstolkutbildning). Översynen omfattar således teckentolkning, dövblindtolkning, skrivtolkning och TSS-tolkning (tolkning med tecken som stöd).

I översynen ska ingå att föreslå vilken dimensionering och finansiering den framtida utbildningen av teckenspråkstolkar bör ha med hänsyn till samhällets och brukarnas behov av teckenspråkstolkar. I sammanhanget bör beaktas hur samhällets behov av teckenspråkstolkar förändras beroende på hur antalet personer med hörselnedsättning och dövhet utvecklas, den tekniska utvecklingen m.m. I översynen ska också ingå att jämföra de olika teckenspråkstolkutbildningarna och bedöma vilket övergripande innehåll och vilken utformning som utbildningen bör ha, med beaktande av teckenspråkstolkutbildningens kvalitet, genomströmning i utbildningen och resursanvändning. Vidare bör belysas vilka behov det finns av fortbildning och vidareutbildning. Översynen ska även omfatta att överväga om det finns behov av ökad statlig styrning, t.ex. vad gäller kursmål, examination och validering av kunskaper. I översynen bör även ingå att undersöka om det finns behov av att införa en teckenspråkstolk-läroutbildning och belysa hur en sådan utbildning i så fall skulle kunna anordnas.

Vid uppdragets genomförande bör Statskontoret inhämta underlag för översynen från Myndigheten för yrkeshögskolan, Kammarkollegiet, Folkbildningsrådet och berörda folkhögskolor. Underlag kan även inhämtas från intresseorganisationerna för döva, hörselskadade och dövblinda, Sveriges Kommuner och Landsting, Talför, Tolkledarna,

Sveriges teckenspråkstolkars förening och Föreningen för Skriv- och TSS-tolkar.

Statskontoret ska hålla Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) informerat under uppdragets genomförande.

Statskontoret ska senast den 30 oktober 2015 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) redovisa resultatet av översynen.

Ärendet

Mot bakgrund av bland annat förslag från intresseorganisationerna för döva, hörselskadade och dövblinda har det möjliggjorts att anordna högskoleutbildning i teckenspråk och tolkning med stöd av bidraget till teckenspråkstolkutbildning. Stockholms universitet har därför fr.o.m. 2013 tillförts medel från bidraget till teckenspråkstolkutbildning för att anordna sådan utbildning.

Det är positivt att det finns en utbildning i teckenspråk och tolkning på högskolenivå samtidigt som detta innebär att bidraget till folkhögskolornas teckenspråkstolkutbildning halveras fr.o.m. 2017 jämfört med 2012 års nivå. Denna neddragning av teckenspråkstolkutbildningen vid folkhögskolorna får till följd att det råder osäkerhet om i vilken mån samhällets och brukarnas behov av teckenspråkstolkar kan tillgodoses i framtiden.

Teckenspråkstolkutbildningen är för närvarande inte föremål för någon uttalad statlig styrning vad avser innehåll och utformning av utbildningen. En jämförelse kan göras med kontakttolkutbildningen som genomgick betydande förändringar 2006 då den sammanhållna grundutbildningen infördes. Den sammanhållna kontakttolkutbildningen har sedan dess haft fastställda nationella kunskapsmål och nationella realiaprov. Prov, validering och examination visar på en tolks kunskaper och utgör en gradering av kunskapens kvaliteteter som är av intresse för såväl tolk som användare.

Många av folkhögskolornas lärare i teckenspråkstolkning kommer att gå i pension under de närmast kommande åren. Det uppstår därför ett stort behov av nya teckenspråkstolk lärare. För närvarande finns ingen utbildning av teckenspråkstolk lärare.

Mot denna bakgrund gjordes i propositionen Allas kunskap – allas bildning (prop. 2013/14:172) bedömningen att dimensioneringen av och innehållet i teckenspråkstolkutbildningen, liksom behovet av en teckenspråkstolk lärarutbildning, behöver ses över.

På regeringens vägnar

Aida Hadzialic

Gudrun Dahlberg

Kopia till
Riksdagen/Kulturutskottet
Socialdepartementet/FST ÄFG
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/OFA SFÖ
Utbildningsdepartementet/GV
Utbildningsdepartementet/UH
Arbetsmarknadsdepartementet/IU
Riksrevisionen
Ekonomistyrningsverket
Kammarkollegiet
Myndigheten för yrkeshögskolan
Föreningen för Skriv- och TSS-tolkar
Sveriges Kommuner och Landsting
Talför
Tolkledarna